

Український ВІСНИК

E-mail:
ukrainskyi.visnyk@gmail.com

М. Шевченко

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XVIII. № 1-2 (січень) 2011

Прочитайте:

- ❖ 22 січня – День Соборності України
- ❖ «Український вісник» – газета всіх і для всіх українців
- ❖ 30 років служіння «Богові на славу, а людям на вжиток»
- ❖ Батьківська заповідь – сторож життя твого
- ❖ Празник Св. Івана Хрестителя
- ❖ У Лузі над Тисою – душевне українське свято
- ❖ Сторінку письменника
- ❖ Колядування в Нісіпіті
- ❖ Смішну сторінку

Дорогі українці!

Сердечно вітаю вас з нагоди Різдвяних і Новорічних свят!

Зичу вам здоров'я, щастя і добробуту, піднесеного настрою, непохитної віри та впевненості у власних силах.

Нехай Різдво Господнє осяє вас радістю і

Вітання закордонному українству з Різдвом Христовим та Новим 2011 роком

любов'ю, сповнить духовною наснагою на нові добрі починання.

Нехай здійснюються усі ваші благі задуми, панує благополуччя у родинному

колі, а життя буде багатим на приємні події.

Вірю, що дієвою запорукою забезпечення інтересів світового українства та зміцнення позицій України на міжнародній арені у прийдешньому році залишатиметься наша з вами тісна взаємодія.

Бажаю вам веселих свят!

Щасливого Різдва!

Вдалого Нового року!

З повагою,

Костянтин ГРИЩЕНКО

Шановній Управі Союзу українців Румунії Марамуреського повіту

Шановним учасникам та гостям

XVIII Фестивалю колядок та зимових обрядів

**українців Румунії – м. Сігету-Мармацієй,
Марамуреського повіту**

Шановна Управо Союзу українців Румунії Марамуреського повіту! Дорогі учасники та гості XVIII Фестивалю колядок та зимових обрядів українців Румунії!

Світовий Конгрес Українців щиро вітає Вас з проведенням XVIII Фестивалю колядок та зимових обрядів українців Румунії, який Ви традиційно проводите на своєму терені.

Цей Фестиваль став яскравим явищем у місцевому культурному житті Румунії, і насамперед у житті української громади, яка завдяки своїй наполегливій і відданій праці змогла зберегти цінні національні надбання свого народу.

Від часу заснування Фестивалю колядок та зимових обрядів українців Румунії завоював симпатії різних національностей, які проживають на терені Вашої країни, а зокрема набув широкої популярності серед української громади та став заходом, який виховує молоде покоління українців на любові до українських самобутніх традицій та обрядів.

Світовий Конгрес Українців висловлює признання організатору Фестивалю, Союзу українців Румунії Марамуреського повіту, та його учасникам, які прибули на свято з різних частин Румунії, Сербії та України, а також бажає всім міцного здоров'я, сили і натхнення й далі успішно діяти для збереження української національної ідентичності в українській діаспорі та в Україні.

З повагою,

Світовий Конгрес Українців

**Президент
Евген ЧОЛІЙ**

**Генеральний секретар
Стефан РОМАНІВ**

Аби скараскатися чогось, що мулить душу й совість, найлегше кинути камінцем у чужий город, не задумуючись над тим, чи такий жест оправданий і чи матиме він хоч би найменші наслідки.

Та не «напускати туману» і не зловживати терпінням можливих читачів, а підніму той камінчик і з подивом спостережу, що той город не чужий а наш, спільний.

Отже, СУР видає п'ять періодичних публікацій – від дитячого і літературного журналів до загальнотематичних газет. Число людей, що працюють над цими публікаціями, вельми мале – від двох до трьох. Зокрема, бо про нього буде мова, в «Українському віснику», яким керую, – нас... аж двоє! Маю на увазі редакцію як таку, не беручи до уваги двох чи трьох формальних співробітників, яким СУР виділяє певну грошову винагороду за роботу, яка не має прямого відношення до редакційної й які вряди-годи друкуються на сторінках газети.

У таких умовах, для видання газети, яка була б цікавою для читачів з Буковини, Мараморощини, Банату, Тульчі і всіх зон, де проживають українці, «Український вісник» (і не тільки він!) повинен би мати у згаданих зонах активну мережу кореспондентів, які б писали про життя їхніх громад. На жаль, такої мережі у нас немає – для вичислення сталих співробітників забагато пальців обох рук.

Чому сурівці (від голів крайових філій до рядових членів) не пишуть до наших газет – питання, яке потребує окремого аналізу, воно включає щонайменше рівень національної свідомості, турботи про наше національне відродження, зокрема, соціологічного дослідження про те, яку роль відіграє

«Український Вісник» – газета всіх і для всіх українців

існування СУРУ в житті кожної української громади.

Річ зрозуміла, що, не маючи репортерів, які б віддалися журналістиці (звісно, молодих), і їхали на українські терени, кожний головний редактор намагається згуртувати науколо газети кореспондентів, на яких може покладатися. Не скриватиму того, що в цьому немало важить особисте знайомство з ними, діє взаємна довіра. Як буковинець, мені довіряють і пишуть до «УВ» переважно буковинці. Я пишаюся тим, що газета, якою керую, має таких кореспондентів як Юрій Чига, Коля Курилюк, Ярема Онищук, Євсебій Фрасинюк, Михайло Волощук, Юрій Хом'юк, Микола Майданюк, Анка Штубіану, Конвалія Григорчук та інші. Було б прекрасно, якби я міг поряд з ними навести ще більше імен з Мараморощини, Банату, Тульчі (тут хочу подякувати Марії Чубіці з Мараморощини і Анні Берейг з Банату).

Та який був мій подив, коли минулого літа, коли під час відзначення сторіччя від дня народження Гаврила Клемпуша, хтось на Мараморощині закинув мені, що тому не пише до «УВ», бо на його сторінках я друкую тільки буковинців. Кинув камінцем у «чужий город», начебто газета моя власність і я

віддаю перевагу своїм землякам! Кинув докір і цим нібито зняв з себе відповідальність.

Та хочу запитати: хто із мараморських дописувачів вислав до «УВ» якийсь матеріал і не дочекався його появи на сторінках газети? Якщо вони так «ревнують» буковинців, то чому не підуть з ними у «перегони» і не заповнять сторінки «УВ» такими цікавими статтями, що аж би охнули читачі з подиву? Звісно, легше критикувати когось поза очі, аніж мати сміливість написати, наприклад, про негаразди у власній «хаті», себто у мараморських сурівських організаціях.

Минув час, той камінець, кинутий у мій (наш) город призабувся. Та ось, недавно моєму побратиму по перу (не називатиму його) подзвонив хтось і Мараморощини і знову поскаржився (м'яко кажучи) на Михайлюка, котрий продовжує заповнювати сторінки газети іменами буковинців. Більше того, виразив своє «благородне обурення» тим, що у бухарестських редакціях засіли пенсіонери і «луплять» незаслужені гроші. Мабуть, «праведник» заразився від того банатця, котрий назвав був їх «корифеями», яких треба позбутися.

Хотів би запитати цих людей: чи мають вони ким замінити теперішніх журналістів-ветеранів, які мулять їм очі? Чи знають вони здібних молодих журналістів, яким ветерани закривають дорогу в нашу українську пресу? Я давно шукаю таких, але їх не знайти навіть із ліхтарем серед білого дня. Та що ж: одні бачать тріску під лісом, та не помічають поліна під носом...

Михайло МИХАЙЛЮК

Співаєм славу тій події і тепер

День Соборності України – свято, що відзначається щороку в день проголошення возз'єднання Української Народної Республіки й Західно-Української Народної Республіки, що відбулося в 1919 році. Офіційно в Україні День Соборності відзначається з 1999 року.

22 січня 1918 року у приміщенні Київського Будинку вчителя було підписано Четвертий універсал, яким Українську Народну Республіку проголошено суверенною і незалежною державою. А 1919 року в цей самий день на Софіївській Площі в Києві було проголошено Акт Соборності українських земель.

Так трапилось, що на протязі багатьох століть історичного розвитку Україна не мала власної державності і єдиної території. Українські землі в різні періоди належали багатьом державам: найбільше Росії, Литві, Речі Посполитій, а потім Польщі, Австро-Угорщині, а згодом Румунії та Чехословаччині.

На період першої світової війни вся Наддніпрянина належала Росії, а Західна Україна – Угорщині. Але одним з наслідків першої світової війни був розвал двох найбільших імперій Європи: Російської та Австро-Угорської. На колишніх теренах імперій розпочалося державне відродження України.

У березні 1917 р. У Наддніпрянській Україні розпочалася національна революція. Було обрано Центральну Раду, першого президента Михайла Грушевського, проголошено створення Української Народної Республіки (УНР), а IV Універсалом від 22 січня 1918 року було проголошено незалежність України.

Подібні процеси відбувалися і в Галичині. У Львові було створено Військовий Комітет, який очолював сотник УСС Дмитро Вітовський. Згодом, у жовтні 1918 року, було утворено Українську Національну Раду – політичне

представництво українського народу в Австро-Угорщині. Рада, спираючись на право самовизначення народів, проголосила Українську Державу на території Галичини, Північної Буковини та Закарпаття. Головою Ради став Євген Петрушевич.

Після відмови австрійського уряду передати повноту влади УНОаді, це було зроблено силовим шляхом. Дмитро Вітовський разом з військовими зайняв важливі урядові установи Львова. 9 листопада 1918 р. було проголошено назву держави – ЗУНР і створено перший уряд – Державний Секретаріат на чолі з Костем Левицьким.

Від самого початку існування ЗУНР його уряд – Державний Секретаріат – піклувався про об'єднання всіх українців одну державу. Вже 1 грудня 1919 р. у Фастові було підписано угоду про об'єднання ЗУНР і УНР. 4 січня 1919 р. у Станіславі УНРада схвалила закон про злуку двох українських держав. А 22 січня 1919 р. у Києві на площі святої Софії відбулося урочисте проголошення злуки ЗУНР з УНР. Під час урочистостей

представник Директорії Федір Швець виголосив довгоочікуваний Універсал. «...Віднині воєдино зливаються століттями відірвані одна від одної частини єдиної України. ЗУНР і Наддніпрянська Велика Україна. Здійснилися віковічні мрії, якими жили і за які вмирили кращі сини України. Віднині є одна незалежна Українська Народна Республіка, віднині український народ, увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має тепер змогу з'єднати всі змагання своїх синів для утворення нероздільної незалежної української держави на добро і на щастя робочого люду».

Після об'єднання, назву ЗУНР було змінено на Західну область Української Народної Республіки (ЗОУНР).

Таким чином, рівно через рік після проголошення незалежності України, відбулося об'єднання українських земель, а разом з тим – українських традицій, звичаїв, мови, що мало велике історичне значення для українського народу. Відтоді 22 січня ввійшло в історію України як День Соборності.

Любіть Україну

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

Без неї – ніщо ми, як порох і дим,
Розвіяний в полі вітрами...
Любіть Україну всім серцем своїм
і всіми своїми ділами.

Для нас вона в світі єдина, одна
Як очі її ніжно-карі...
Вона у зірках, і у вербах вона,
і в кожному серця ударі,

У квітці й пташині, в кривеньких тинах,
у пісні у кожній, у думі,
в дитячий усмішці, в дівочих очах
і в стягів багряноту шумі...

Як та купина, що горить – не згора,
живе у стежках, у дібровах,
у зойках гудків, і у хвилях Дніпра,
і в хмарах отих пурпурових,

В огні канонад, що на захід женуть
чужинців в зелених мундирах,
в багнетах, що в темі пробивають нам путь
до весен і світлих, і щирих.

Юначе! Хай буде для неї твій сміх,
і сльози, і все до загину...
Не можна любити народів других,
коли ти не любиш Вкраїну!..

Дівчино! Як небо її голубе,
люби її кожну хвилину.
Коханий любить не захоче тебе,
коли ти не любиш Вкраїну...

Любіть у труді, у коханні, в бою,
як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою –
і вічні ми будемо з нею!

Володимир СОСЮРА

Свою Україну любіть, любіть її...
Во время люте,
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

(Тарас Шевченко)

Боже Великий, Єдиний,
Нам Україну храни...

(О. Кониський)

30 років служіння «Богові на славу, а людям на вжиток»

1 лютого 2011 року сповнюється 30 років від заснування української православної парафії села Вишівська Долина. 1 лютого 1981 року в 31 неділю по Сошествію Святого Духа пан отець вікарій Іван Піцура і пан отець Іван Мачока, тоді парох в Бистрому, до якого належала і вишовельська церква, передали парафію отцеві Юрію Сакалошу, випускнику Теологічного факультету у місті Сібіу. Можна сказати, що це і був початок нової самостійної парафії, як і початок служіння вишовельського душпастиря. До цього моменту служити приходили отці з Бистрого – Мар'ян Нагорняк (який був застрілений німцями десь в 1944 році між Вишівською Долиною та Лугом над Тисою), потім отець Андрій Дудка, і вже на початку 80-их років отець Іван Мачока.

Ніхто не може сказати, що ці 30 років душпастирювання були дуже легкими для отця Сакалоша. В 1981 році в селі була тільки старенька і дуже тісна церква, побудована в 1907 році (якщо братися за тим написом, що був над входними дверми). В документах появляється 1925

Нова церква с. Вишівська Долина, збудована 2000 р.

рік, однак це може бути рік чергової добудови церкви, тому що видно було по будові, що церква кілька разів добудувалася в зв'язку з ростом населення.

Парафіяльного дому не було. Тому молодому отцеві прийшлося попрацювати над цим. А вже після антикомуністичної революції, на початку '90 років, коли здобули дозвіл на побудову нової церкви, стало простіше. Отець Сакалош та парафіяни взялися за цю непросту роботу і сьогодні на бережку блищить нова гарна церква, і мало сіл можуть похвалитися розмірами і красою такого божого храму. З божою поміччю будівля закінчилася в 2001 році, а в 2002 відбулося посвячення.

Крім, так би мовити, зовнішньої церкви, яку видно будь-кому, отець Юрій Сакалош продовжував побудову внутрішньої церкви, що набагато важче для священика. Тут треба віри, тут треба терпіння, тут

Стара церква с. Вишівська Долина, збудована 1907 р.

треба божого дару, тут треба твердої молитви, і в отця Сакалоша вони є. Ніколи не забуду уроки релігії, які проводив отець кожної, неділі під час вечірні, коли ще в школі такі уроки було заборонені. Ті знання з Святого Письма, ті церковні пісні і колядки, яких нас учив отець, я не забуду ніколи, і я впевнений, що їх не забудуть цілі покоління сьогодні уже дорослих людей.

Хочеться відмітити ще одне досягнення отця Юрія Сакалоша. В 2000 році в Бухаресті, в видавництві «Мустанг» вийшла збірка народних колядок Мараморощини «Ясна засвітила зоря», які зібрав і упорядкував сам отець Юрій. Крім більш популярних колядок Мараморощини, тут можна знайти і старосвітські, ще дохристиянські колядки.

В цьому нарисі історії православної парафії у Вишівській Долині треба неодмінно згадати і дя-

Отець Юрій Сакалош

ків. Ще за часів отця Дутки дяком в селі був покійний Георгій Семенюк з Верхньої Рівні, в якого був прекрасний голос. Під час похорону, який взагалі відправляється надворі, його голос лунав на ціле село. Друга сім'я, для якої співати в церкві стало традицією – це сім'я покійного Николая Боднарюка. Його син Іван, нинішній дяк, успішно продовжує сімейну традицію.

Приятелював з дяками і помагав їм у співах і Гаврило Климпуш. 1 лютого, 30 років тому, Гаврило Климпуш, який вніс свій вклад у відкриття парафії, після здійснення цієї

мети, виразив свою радість у вірші:

*«І велика ця подія
У Вишівській Долині,
І веселі стали люди,
Як лист на калині.
Тільки одні Требушани
З нами не радіють,
За Камінним диким муром
Там тихо німіють.
В нас радіють, торжествують,
У селі святочно,
Це у нас день історичний
Сіяє велично.
Нехай Церков Православна
Вічно процвітає,
І молодий наш душпастир
Довгі роки з нами проживає».*

Хочеться і мені прилучитися до цих теплих слів і побажати отцеві Юрію Сакалошу, його пані добродійці Марійці, його чудовій сім'ї і його парафіянам міцного здоров'я, твердої віри і божої допомоги в усіх ділах. На многая і благая літа!

Богдан КЛИМПУШ (молодший)

ЗВЕРНЕННЯ

Міжнародної конференції «Співпраця державних інституцій та громадських організацій для забезпечення роботи українських громад за межами України: «Спільна дія та взаємодопомога» до Президента України В. Ф. ЯНУКОВИЧА «Щодо запровадження Стратегії співпраці України з українцями за кордоном»

Шановний пане Президенте! Учасники Міжнародної конференції «Співпраця державних інституцій та громадських організацій для забезпечення роботи українських громад за межами України: «Спільна дія та взаємодопомога», присвяченої 50-річчю Товариства зв'язків з українцями за межами України (Товариство «Україна–Світ»), висловлюють Вам вдячність за привітання з нагоди ювілею нашої громадської організації та за високу оцінку її співпраці з закордонними українцями в ім'я Батьківщини.

За період своєї діяльності і в Радянській Україні, і в незалежній Українській державі Товариство виконувало й виконує важливу суспільну місію народної дипломатії. Товариство «Україна–Світ» співпрацює в усіх сферах суспільного життя з громадськими організаціями українців цілого світу. Об'єднуючи в своїй структурі Федерацію товариств зв'язків із зарубіжними країнами, Товариство «Україна–Світ» охоплює своєю діяльністю також громадські організації національних меншин в Україні. Товариство відкриває Україну Світові й Світ Україні. Таким чином через громадські структури ми сприяємо розвиткові паритетних відносин України з іншими державами. Ми широко залучаємо до розв'язання проблем українців за кордоном та національних меншин в Україні структури державного й недержавного секторів нашої країни та країн перебування українців. Провідна ідея співпраці всіх державних, громадських і приватних структур – залучення українців із закордону до розвитку українського суспільства й Української держави.

У країнах Заходу сфера діяльності недержавних неприбуткових організацій (ННО) охоплює практично всі галузі життя людини: культуру, освіту, науку, економіку, політику. Розгалужена мережа аналітичних центрів та інших ННО створюють основу громадянського суспільства, що є визначальним стабілізуючим чинником, гарантом демократичного шляху розвитку передових країн. Без перебільшення можна сказати, ННО – головний чинник демократії в цих країнах.

Аналіз «громадського сектору» в Україні засвідчує високий ступінь політизації українського суспільства – громадські орга-

нізації переважно дотримуються певних політичних орієнтирів. Серед небагатьох – Товариство «Україна–Світ», яке упродовж усього періоду своєї діяльності в уже незалежній Україні керується лише принципом дієвої допомоги нашим закордонним співвітчизникам у забезпеченні їхніх культурно-просвітніх, інформаційних, мовних, освітніх потреб та залучення їх до творення позитивного міжнародного іміджу Української держави.

Товариство «Україна–Світ» – ініціатор розробки, прийняття та реалізації Державної програми «Українська діаспора на період до 2000 року», Закону України «Про правовий статус закордонних українців» (2004), Національної програми «Закордонне українство на період до 2005 року» та Державної програми співпраці з закордонними українцями на період до 2010 року. Та новітні міграційні виклики вже поставили перед Україною вимогу визнання правового статусу українських громадян за кордоном. У своєму привітанні Ви слушно наголосили, що найболючішою проблемою зараз є так звана четверта хвиля еміграції, коли мільйони людей виїжджають за межі країни і утворюють велику дисгармонію нашого духовного життя. Над подоланням цієї дисгармонії Товариство «Україна–Світ» працює спільно з партнерськими організаціями – ВГО «Українська Взаємодопомога» та МГОУ «Четверта Хвиля», об'єднуючи українців нової міграційної хвилі в інтересах збереження цілісності українського суспільства.

Протягом останніх 20 років Товариство зініціювало й систематично проводить такі суспільно значущі культурні заходи: – кожні п'ять років Всесвітні форуми українців (спільно з УВКР) – постійно діючий Міжнародний конкурс для дітей та юнацтва українського зарубіжжя «Моя Україна»; – постійно діючий Фестиваль мистецтв українського зарубіжжя «Український спів у світі»; – виступи за кордоном вітчизняних мистецьких колективів та виступи в Україні мистецьких колективів закордонного українства; – Міжнародний культурно-суспільний проект – Естафета культур європейських народів «Серце Європи», Міжнародний

плєнер українських художників та фотохудожників із закордону (спільно з ВГО «Українська Взаємодопомога» та МГОУ «Четверта Хвиля»).

З метою інформаційного забезпечення громадських організацій закордонного українства, висвітлення діяльності своїх регіональних відділень та життя світового українства Товариство створило інтернет-ресурс «Україна–Світ» та розробило оновлений формат (електронний і поліграфічний) газети світового українства «Український Форум». Для постійної підтримки інтернет-ресурсу й випуску газети необхідне системне бюджетне фінансування. Маючи потужний інтелектуальний потенціал, Товариство «Україна–Світ», за наявності суттєвої підтримки з боку держави, могло б зробити набагато більше для співпраці з закордонними українськими громадами та для підвищення міжнародного авторитету України.

Але, починаючи з 2003 року, державне фінансування Товариства у вигляді трансферів було припинено. Майже вісім років Товариство відшукує різні можливості фінансової підтримки для забезпечення своєї статутної діяльності. На сьогодні всі ресурси вичерпано. На межі зриву опинилося виконання значної частини завдань Державної програми співпраці з закордонними українцями. Якщо діяльність Товариства «Україна–Світ» буде припинено, а ґрунтовні напрацювання втрачено, це завдасть великої шкоди зв'язкам Української держави з українцями за кордоном.

Ми неодноразово звертались до попереднього керівництва держави з проханням відновити фінансування на підставі статті 8 Закону України «Про об'єднання громадян», дія якого поширюється й на Товариство «Україна–Світ», що має статус всеукраїнського об'єднання громадян.

Виходячи з необхідності невідкладного розв'язання цілого комплексу питань у сфері стратегічних відносин Української держави з українцями за кордоном, Товариство «Україна–Світ» разом із партнерськими організаціями ініціює такі першочергові заходи й пропонує дієву громадську участь у їх реалізації:

1. Оскільки за кордоном нині перебуває майже половина українського народу (громадян України та закордонних українців), відповідним органам державної влади спільно з Товариством «Україна–Світ», ВГО «Українська Взаємодопомога» та МГОУ «Четверта Хвиля» розробити науково обґрунтовану Стратегію співпраці України з українцями за кордоном, Концепцію міграційної політики України, а на їх основі – комплексну соціально-економічну Державну програму «Повернення на Батьківщину

З повагою
І. Ф. ДРАЧ

Голова Товариства «Україна–Світ», член
Громадської гуманітарної ради при
Президентові України, Герой України

(Закінчення на 6 стор.)

Батьківська заповідь – сторож життя твого

«Батько й мати – у долі дитячій / Батько й мати – два щастя крила...» – співається у популярній пісні про «щасливу птаху» дитинства.

Батьки приводять дитину на світ, виховують її, піклуючись про її матеріальне та духовне благополуччя від самого народження до сповнення нею повноліття. Тому один із Божих законів каже – шануй свого батька та матір.

Роль батьків у вихованні дитини має складний та важливий характер. Сім'я – це джерело матеріальної та моральної підтримки дитини, засіб збереження і передання культурних цінностей.

На думку М. Стельмаха – «Тіло, душа, розум – це три кити батьківської педагогіки».

На моральне виховання дітей мають глибокий і вирішальний вплив аспекти життя сім'ї, суспільного ладу, вчинки людей, приклад батьків.

Батьки, як вихователі, несуть відповідальність за поведінку своєї дитини у суспільстві.

А Макаренко писав у своїй праці «Про батьківський авторитет», звертаючись до батьків: «Ваша власна поведінка – вирішальна річ. Не думайте, що ви виховуєте дитину тільки тоді, коли з нею розмовляєте, виховує дитину кожний момент вашого життя, навіть тоді, коли вас немає дома. Як ви одягаєтеся, як ви розмовляєте з іншими людьми і про інших людей, як ви радієте або сумуєте, як ви поводитися з друзями і ворогами, як ви смієтесь, читаєте газету, – в тоні дитина бачить або відчуває, всі повороти вашої думки доходять до неї невидимими шляхами, ви їх не помічаєте. А якщо вдома ви грубі або хвастливі, або ви пиячите, а ще гірше, якщо ви ображаєте матір, вам уже не треба думати про виховання: ви вже виховуєте своїх дітей і виховуєте погано, і ніякі найкращі поради й методи вам не допоможуть».

Діти – це майбутнє своїх батьків. Батьківське піклування сильно впливає і відзначається у поступках кожної дитини. Також успіх виховання дітей у сім'ї залежить від її непорушного авторитету, любові до дітей і відданості обов'язку їх виховання.

Сім'я готує дитину до життя. Для цього батькам потрібно допомогти дитині засвоїти правильну поведінку і позитивний досвід.

Велику увагу треба приділяти вихованню у дітей любові до батьків, рідних, рідної мови, культури свого народу; поваги до людей; співчуття і милосердя до тих, хто переживає горе; шанобливого ставлення до звичаїв, до знання власного родоводу, історії народу.

Батьки, які сіють у душі дитини любов, доброту, повагу, чесність, працьовитість, увічливість, забезпечують їй благополуччя. Цими рисами відзначається справжня людина.

Поет Юрій Ракоча у вірші «Пам'ятай, що ти людина» чітко змальовує що означає бути людиною: « Пам'ятай, що ти людина./ Життя цього дивний цвіт./ Пам'ятай, що ти краплина./ В якій видно усесвіт./ Пам'ятай, що мусиш жити / Для любові й доброти.../ Пам'ятай свого порога./ Ти шануй його, люби./ Щоб була твоя дорога / Рівна, щира коло брів.../ Пам'ятай, що ти людина./ Міст любові, зміст труда...»

Бути людиною – це означає не лишень користуватися такою назвою, а навпаки, наші поступки, наші вчинки підтверджують це.

Поради батьків завжди повчальні та корисні. Хто відчуває краще від батьків те, що потрібно рідній дитині?

Батьківські поради залишаються у серці, скеровують кроки на правильний шлях, допомагають у різних випадках, охороняють від шкідливих речей; вони бувають сторожем життя дитини. А дітям потрібно прислухуватись до батьківських порад та користуватися ними. Премудрий цар Соломон радить: «Стережи, сину мій, заповідь батька свого і не відкидай науки матері своєї! Прив'яжи їх на серці своєму назавжди, повісь їх на шиї своїй! Вона буде провадити тебе у ході, стерегтиме тебе, коли будеш лежати, а пробудишся – мовити буде до тебе! »

ЗВЕРНЕННЯ

Міжнародної конференції «Співпраця державних інституцій та громадських організацій для забезпечення роботи українських громад за межами України: «Спільна дія та взаємодопомога» до Президента України В. Ф. ЯНУКОВИЧА «Щодо запровадження Стратегії співпраці України з українцями за кордоном»

(Початок на 5 стор.)

українських трудових мігрантів» та низку відповідних законодавчих і державних актів.

2. З метою зосередження в Україні духовно-інтелектуальних набутоків українців за кордоном необхідне законодавче забезпечення включення всіх освітньо-наукових ініціатив закордонного українства в єдину систему української освіти й науки.

3. Для систематизації й належного забезпечення культурного розвитку українського народу в Україні й за кордоном у єдиному культурно-інформаційному просторі необхідно запровадити Державну програму культурно-інформаційного забезпечення світового українства та створити в структурі Товариства «Україна–Світ» Культурно-інформаційний центр світового українства з Українським всесвітнім суспільним медіа-холдингом (видавничі й пресові програми, інтерактивна й багатофункціональна інтернет-програма), Єдиним депозитарієм цифрових колекцій історико-культурної спадщини України, Галереєю сучасного українського мистецтва у світі; створити разом з осередками українців за кордоном Центри української культури в країнах пострадянського простору, Європейського Союзу, Азії, Америки.

4. Для розвитку добросусідських відносин із сусідніми країнами запровадити програму комплексної (культурно-інформаційної, освітньої, кадрової, дипломатичної тощо) підтримки автохтонних українців на українських етнічних землях з метою лобювання ними інтересів Української держави в державах їхнього проживання.

5. Як об'єднавчий чинник світового українства необхідно провести на загальнонаціональному рівні підготовку до відзначення 200-річного ювілею Тараса Шевченка в Україні й світі. Рекомендуємо регіональним відділенням Товариства «Україна–Світ» та закордонним українським громадам дієво включитися в процес підготовки й відзначення 150-річчя пам'яті й 200-річчя від народження генія України.

Через нові виклики, проблеми й потреби сьогодення і перед Товариством «Україна–Світ» розгортається нове поле діяльності. Звідси: необхідність повноцінної структури, нових кадрів, нових організаційних і фінансових можливостей для здійснення Товариством «Україна–Світ» значущої міжнародної діяльності в інтересах України й світового українства. Це звернення прийнято на Міжнародній конференції «Співпраця державних інституцій та громадських організацій для забезпечення роботи українських громад за межами України: «Спільна дія та взаємодопомога» 21 грудня 2010 року й засвідчене підписами 37 учасників (список додається).

Діти, мабуть, не завжди усвідомлюють цінність батьківських повчань, але роки доказують їхню вартість.

Що може бути найбільшою втіхою батьків як не поведінка дітей, які працею та гідністю ніяк не завстидають їх.

Я звертаюся до моїх батьків із безмежною вдячністю. Завдяки батькам – існую й не забуваю, що я людина.

Лагідна усмішка матері та ясний погляд батька підказують мені, що їхнє сподівання здійснилося, батьківські повчання знайшли відгук у моїй душі.

Анка ШТЮБІАНУ

Проживає тихенько на пенсії сім'я інженерів-зоотехніків – Аурел і Вера Пислару, яким вже понад 80 років. Живуть у трикімнатній квартирі на вулиці Буковина, номер 36 у Радівцях, Сучавського повіту. Вони мої сусіди. Зустрічаємося часто, обробляючи наші грядки городини і квіти і не раз балакаємо про те, що турбує нас. Іноді про ситуацію в Румунії та Україні, або про українців Румунії. Пані Вера була в молодості моєю професоркою хімії в лицей міста Серет.

Не раз говоримо по-українськи і дуже раді, що маємо можливість говорити по-нашому. Згадуємо молодість, шкільні уроки, колег, іноді про Голодомор в Україні 1932-1933-их років. І ось, що розповіла про себе і про Голодомор наша пані.

Вера Пислару – це Віра Василівна Панасенко, яка народилась 7 березня 1928 року в сім'ї селянина в селі Воскресенка, Новомиколаївського району, Запорізької області України. Мала ще брата Василя, який вже помер. Початкову школу закінчила в совхозі Азов, а середню освіту в зоотехнічному технікумі в Новомиколаївському. Пізніше стала випускницею відділу молочного тваринництва Зоотехнічного Інституту в Харкові. Були «відмінницею за навчальні успіхи і зразкову поведінку».

В останньому році студентства вийшла заміж за громадянина Румунії Аурела Пислару, який тоді студював в Україні, будучи її колегом по навчанню.

Після закінчення навчання Віра стала Верою Пислару і виїхала з своїм чоловіком до Румунії. Аурел Пислару родом з села Фретеуці Векі. Вони опинилися в місті Сереті, де він працював інженером-зоотехніком в державному сільському підприємстві, а вона стала викладачкою біології та хімії в українському лицей цього міста. Так сталося, що в навчальному році 1960-1961 пані Віра була моєю викладачкою хімії. Працювала в лицей дуже серйозно, вимагала від учнів доброї підготовки і строгої дисципліни. Викладала уроки на високому

Українка, яка любить Україну і шанує Румунію та румун, який любить Румунію і шанує Україну

рівні і не любила ледарства деяких учнів.

Пізніше працювала по своїй спеціальності в Радівцях до 15 липня 1985, коли вийшла на пенсію. Її чоловік Аурел працював інженером у різних сільськогосподарських одиницях, був головою в останні роки праці сільськогосподарського кооперативу в селі Воловці поблизу Радівців.

Сім'я Пислару має сина інженера і внука, студента стоматології.

Пані Віра дуже добре володіє і румунською мовою, але стежить за ходом подій, які відбуваються в Україні, а пан Аурел володіє добре і українською мовою (хоча він чистий румун) і слухає та дивиться з своєю дружиною українські радіо і телепередачі. Вони за те, щоб Румунія і Україна співпрацювали і були добрими сусідами, жили в мирі і злагоді.

Пані Віра пам'ятає трагічні події 1932-

1933 років, хоч їй було лишень п'ять років. Більше про ті роки дізналася пізніше від своєї матері. Вона розповідає, що два роки підряд (1932, 1933) була в її ріднім краю велика посуха.

Рівнина Запоріжжя не раз терпіла від недостатку вологи. Там бракували ліси. В тих роках майже не було що косити і збирати з поля. Посуха довела до того, що настав великий голод. Малі діти носили відра з водою в поле і виливали ту воду в нори ховрахів (по-російськи суслики), які виходили на поверхню. Потім їх ловили, несли додому і здирали з них шкурки, сушили і продавали державі за малу ціну. М'ясо їли, і так врятували одних дітей від голоду.

Але ловили і ворон. Мати відчиняла двері, а птахи заходили до хати. Зачиняли двері і потім ловили їх. Обскубували і варили птахів.

Це були лишень кілька способів рятування людей від голоду. В інших місцевостях було набагато гірше, де багато дітей вмирало з голоду.

Селяни, які мали більше зерна, ховали його від властей, закопували, а коли ловили їх, то арештували.

Пані Віра сказала мене і таке: «Дякую тобі, Вікентію, за те, що часто даєш мені різні українські газети та часописи. І ось, читаючи українські газети, видані СУРом та в Україні, полюбила все, що пишуть журналісти з Румунії і України. Але не можу не зупинитися на одній поезії. Це вірш «Не вмирають ніколи герої» Михайла Кіта, надрукований в журналі «Самостійна Україна», яка видається в Києві, часопис який я від тебе дістаю. Прошу послухати цей вірш і записати хоч кілька строф»:

*«Я запитую в сонця і неба:
Хто боровся за рідний наш дім?
В них настала велика потреба,
Світлу пам'ять про них збережим.*

*Він упав, мов поранений сокіл,
За Вітчизну, любимий наш край.
Залишив матір в тюзі глибокій.
Україно, його пам'ятай!*

*Україно, моя Батьківщино,
З того світу нема вороття.
Рідна мати оплакує сина,
Бо йому дарувала життя.*

*Будемо вічно його пам'ятати,
Він зоставсь в бойовому строю.
Сильно духом буде захищати
Україну мою і твою».*

Видно було, що пані Віра читала і перечитувала цей вірш, бо декламувала дуже схвильовано всі шість строф. Я записав лишень чотири.

Вікентій НИКОЛАЙЧУК

Віра та Аурел Пислару замолоду

Михайло Трайста

(Продовження з минулого номера)

ДІЯ ДРУГА

Грицева хата. Приблизно та сама обстановка. (Речі можна переміняти місяцями).

1-ий вихід

Гриць і Василина

Гриць сидить на ослінчику біля печі і зувається у постолі. Василина сидить на ліжку і приготує їй бесаги.

Гриць: Василинонько... Не забудь поставити в бесаги пляшку з слив'янкою й цигарки!

Василина: Поставила-м, Грицьку, і пляшку з слив'янкою, і цигарки, і капчури вовняні, тільки спіши, бо вже пізно. Не дай Господи ще вийде звір на тебе, бо ніч своє право має!

Гриць (посміхаючись): Не бійся, Василенко, не страшний для мене ніякий звір!

Василина (дивлячись на нього уважно): Страшний, нестрашний, але ліпше з ним не зустрічатись. Хіба ти забув, як ведмідь убив старого Феліка у Бурсучині?..

Гриць: То зовсім інше діло, Василю! Старий Фелік стріляв у нього і навіть поранив його, а поранений звір... Інакше ведмідь втікає з-перед чоловіка. (Встає з ослінчика, підходить до стола і запалює цигарку прямо від газової лампи). Тепер люди гірші від звірів, Василенко!..

Василина: Воно так є, Грицьку, та ліпше не зустрічатись ні зі звіром, ні з лихим чоловіком. Ліпше берегти себе, бо береженого і бог береже!

Гриць: Ось, яка вона в мене боязлива! (Підступає до неї і цілує її в щоку).

Василина (посміхаючись): Ех, коли б ти знав, Грицюньку!.. Ех, коли б ти знав... Скільки я переживаю, коли тебе немає вдома, скільки я сліз пролила за тобою, скільки я ночей очей не стулила, а молилася за тебе... Ех, коли б ти знав...

Гриць (вражено): Та бо, коли ти така дурненька! Що могло б трапитися зі мною коло овець?.. Вівці не бутин, Василенко. (Кладе бесаги на плечі і цілує її знову). Зіставайся здорова, Василенко!

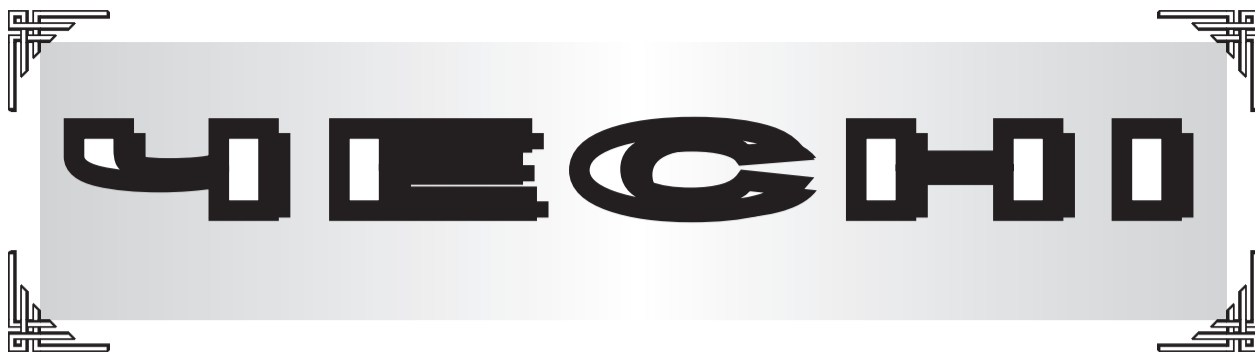
Василина: Йди з Богом, Грицьку! (Втирає хусткою очі, нібито плаче). Хай Господь Бог хоронить тебе від всього лихого!.. Та вертай скоріше додому, бо мені дуже важко без тебе...

Гриць: Післязавтра, Василинонько, післязавтра! (Виходить).

2-ий вихід

Василина сама

Василина (закриваючи віконце фіраночком): Добре що Гриць не передумав, а то не зміг був Юрчик зайти до мене. Та-а-ак!..

Хитро ми з Юрчиком видумали: вікно без фіраночка – Гриць вдома, вікно закрите фіраночком – Гриця нема, а для Юрчика дорога вільна! Ха-ха-ха! (Сідає біля столу. Починає співати):

*«Ой ляжу я нучку спати
Сама із собою,
Та покладу пуд головку
Білу ручку мою.*

*Ой ляжу я нучку спати,
Мені са не дрімне,
Узераю в оконічко –
Удки любко прийде?*

*Узераю в оконічко,
Удтак далі ляжу.
Головонька ня заболит –
Нікому не скажу.*

*Та зав'яжу головоньку
Тоненьким рубочком,
А за любком сей накажу
Сивим соколочком.*

*Ой соколе, соколику,
Високо літаєш.
Та скажи ми, соколику,
Де любка видаєш?*

*Пушов сокол сивесенький,
Високо літає,
Та не хосна з молодости,
Хто люби не знає!»*

(Чути стукіт у двері. Василина затихає і підходить до дверей)

3-тій вихід

Юрчик і Василина

Юрчик (входячи): Добрий вечір, чічко!

Василина (хвилюючись): Юрчику, це ти?.. Господи! (Обнімає його і цілує). Яка я рада, що ти прийшов, але ще міг трохи зачекати, Гриць тільки що вийшов.

Юрчик: Ха-ха-ха!.. Хіба я не знаю, коли твій Грицько вийшов...

Василина (перелякано): Ти зустрів Гриця?.. Він тебе бачив?..

Юрчик: Заспокойся, зозулько, не зустрічав я твого Гриця і не бачив він мене! (Обнімає і цілує її. Василина нібито виривається з його обіймів).

Василина: Не розумію, де ти міг бачити його, якщо ви не зустрічались?..

Юрчик: Ха-ха-ха!.. Тут його бачив, у хаті, та ще бачив як ви цілувались...

Василина (обурливо): Юрчику!.. Невже

ти ревнуєш мене до шлюбного чоловіка?.. (Киває на нього пальцем). Ти, розбишако, стояв під вікном!..

Юрчик: Так! Все чув, все бачив.

Василина (докірливо): Не грайся з вогнем, Юрчику, бо опечеш сам себе і мене!

Юрчик: Хто води боїться, той рибу не їсть!

Василина: Була б нам з тобою темна риба, якби дізнався Грицько!..

Юрчик: Не бійся, чічко! Лісник знайде причину зайти до будь – кого, і в будь-який час.

Василина: Ого!.. І до багатьох молодичь ти знаходиш причину заходити «в будь-який час?»

Юрчик: А цікавить дуже?

Василина: Так!

Юрчик: Ну, тоді скажу: тільки до тебе!

Василина: Овва! Болить мене голова, ще й коліно та й нога... Ха-ха-ха!.. А чому ти тільки до мене заходиш?..

Юрчик: Тому, що ти ночами очей не закриваєш, а рониш сльози та молишся за свого милого Грицька...

Василина: І це підслухав, шибенику!

Юрчик: Вислухав і те, як ти його ведмедем лякала, тільки щоб швидше позбутися. Ха-ха-ха!.. (Сідає за стіл і витягає з сумки пляшку лікеру, коробку шоколаду і пакуночок, завитий в червоний папір).

Василина (ставлячи на стіл чарки і тарілку з смаженою куркою): А що в отім пакуночку?

Юрчик: Сюрприз!

Василина: Сюрп-п-п.. що?

Юрчик: Сюр-приз!

Василина: Що воно таке?

Юрчик: Сюрприз... це, як тобі пояснити?.. Це несподіваний подарок!

Василина: Сподіваний чи несподіваний, а ти мені з такими словами, що можна язик ними поламати, до хати не ліз! Хочеш, то йди з ними в місто до панських сук, а ми тут, чесні жони, кохаємо своїх любків і без отих несподіваних подарків...

Юрчик: Ха-ха-ха!.. І багато любків ти кохаєш «без несподіваних подарків?»

Василина: Цікаво знати?

Юрчик (трохи визивно): Ні!

Василина: Ну тоді не питай, бо скоро постарієш!

Юрчик: Тоді знайду молодшу за тебе!

Василина: Ось, ти який, як сільський бугайчик! Ану, як вже раз приніс, то витягай, що там в пакуночку?

Юрчик: А все ж таки цікаво! Ха-ха-ха!.. (Розгортає папірець, звідки витягає червоні жіночі трусики). Цікаво побачити, як тобі пасують...

Гриць?..

(Знадвору чути тупіт ніг)

7-ий вихід

Юрчик, Василина, Михайло

Входить Василина з Михайлом

Василина (гірко сміється): Все в порядку, Юрчику! Ось, і могорич вип'ємо... кум не скаже нікому ні слова. (Витягає з-під стола пляшку з лікером, чарки і тарілку зі смаженою куркою).

Юрчик: Це добре, дуже добре... Вип'ємо за це! (Наливає в чарки).

Василина: Випийте, Юрчику, випийте, а я іду й напарую кумові все, що наторгував...

Михайло: Вип'ємо, чом би ні?.. Мені і так треба з паном лісником щось поговорити...

Василина: Куме!..

Юрчик: Про що ви хочете зі мною говорити?..

Михайло (здивовано): Як про що?.. Поторгуємо трохи!..

Василина (гнівно): Що?!

Юрчик: Як це?..

Михайло: Ха-ха.. А так! Хіба я не говорив вам, що страх люблю торгувати!

Василина: Та хіба ми вже не торгували?.. Ось, могорич п'ємо!..

Михайло: А-а, могорич?.. (Бере чарку і випиває). Ох, кумо! Що правда, то правда, ми з вами торг закінчили, а з паном лісником тільки що починаємо... Ха-ха-ха!..

Василина: Торгував би чорт вашою душею! Та ви ж не боїтеся бога?.. Чи зовсім совісті не маєте?..

Михайло: Ха-ха-ха!.. Ось, знайшлися совісні та побожні!.. (Заглядає Юрчикові прямо в обличчя). Вас, пане лісник, мабуть,

совість загнала під Грицькове ліжко?.. Ха-ха-ха!..

Юрчик (сердито): Досить! Говори раз, що вимагаєш і покінчим з цією комедією!

Михайло: Пане лісник, ви людина вчена і розумна... Мабуть, знаєте ліпше за мене, що мовчання купується дорогою ціною, дуже дорогою, пане!..

Юрчик: Ну, назви вже раз ту «дорогу ціну», чорт би її забрав разом з тобою та твоїм мовчанням!..

Василина: Цей безбожник запросить за своє мовчання, як чорт за матір!

Михайло (обурливо): Я безбожник? Який, я безбожник?.. Я чесно торгую своїм мовчанням, а ви?.. Ви безбожники, які прелюбодійствуєте!.. Святе Письмо не забороняє чесно торгувати, а глаголить: «Не желей жони твого ближнього!»

Юрчик (крикливо): Годі! Говори, що вимагаєш за своє трикляте мовчання?!

Михайло: Та-а-а, я б сказав десять смerek з Ялинки Урстиної, котрі я собі виберу!

Юрчик: Добре! Хай буде, але...

Михайло (перебиваючи): Стійте так!.. Це ще не все!..

Юрчик: Як не все?!

Михайло: А так! Мовчання дороге, язик

свербить, а до того в мене така добра пам'ять... Ще з малого хлопця сам учитель Крамар дивувався, яка в мене пам'ять – нічого не можу забути, нічого...

Василина (набік): Забув би Господь Бог за тебе!

Юрчик: Ну, тоді говори!..

Михайло: Ге-ге.. Годинник!

Юрчик (перелякано): Що?!.. Який годинник?

Михайло: Ваш!

Юрчик: Ти здурів?!..

Михайло: Ще раз мене образите, то будете торгувати з Грицем!

Юрчик: Я тільки хотів сказати, що мій годинник золотий.

Михайло: Ге-ге, це знають всі, саме тому мені і треба його, бо «Победу» маю і я..

Юрчик (докірливо): Михайле, ти гірш від того злодія!..

Михайло: Ні, пане... Я не злодій!.. Я не пхаю руку до вашої кишені. Не даєте, і не треба... Я пішов, і торгуйте собі здорові з Грицем!..

Юрчик і Василина (разом): Ні, ні, ні!.. Сідай!

Михайло: Тільки віддайте мені моє!

Юрчик: Михайле!.. Це забагато... Годинник золотий!

Михайло: Ха-ха... Мовчання теж золоте, пане!

Юрчик (важко зітхає): Хай буде! Але, Михайле!.. Нікому ні словечка!.. (Знімає з руки годинник і віддає його Михайлові).

Михайло: Про що ви пане?.. Я вже й забув – не пам'ятаю нічого!.. З малої дитини в мене була важка пам'ять... Вчитель Крамар дивувався з мене, що я так скоро забуваю все... Все пане, все, бо я дуже тупий на голову!..

Завіса

День коляди у Тімішорі

І цього року 18 грудня у місті Тімішорі був організований «Фестиваль українських колядок і зимових традицій». Організатором фестивалю була філія СУРу повіту Тіміш.

У програмі виступили групи колядників із Зоріле (повіт Караш-Северін). З повіту Тіміш – коляда з Лугожу, Готлобу, Соки, Варіяшу (учні, які вчать української мови), Щуки, Реметі Малої, П'єтроси, учні Лугозького ліцею під проводом пані учительки української мови Лариси Кравчук, церковний хор з Тімішори під проводом адвоката Степана Бучути і група чеських колядників з Тімішори.

Фестиваль був відкритий інспектором української мови Іваном Кімпаном. Дальше Юра Глеба, голова повітової організації СУРу, побажав успіхів усім колядникам. Всі коляди отримали Похвальні грамоти, а в кінці свята учні, які вчать української мови, подарунки. Подарунки були спонсоризовані СУРом, вручені Степаном Бучутою, головою СУРу, депутатом Румунського парламенту.

Була запрошена Сімона Лібер, редактор з радіо Тімішора. Так само була присутня пані Міхаєла Бумбук, радник від української меншини

з місцевої прімарії. Були журналісти від місцевого телебачення.

Хочу підкреслити, що коляда з комуни Готлоб перший раз колядували у нових українських костюмах, у нових червоних чобітках.

Коляда була підготовлена головою сурівської організації с. Готлоб Одотею Корнищан. Всі члени ансамблю «Смерічка» дякують Степану Бучуті за грошову допомогу, отриману для одягу.

У коляді Готлоб колядували, крім учнів ліцею, кілька жінок (Марія Крішан, Дана Пінтіліє), два українські студенти і університетський професор пані Аліна з Тімішори, яка живе в Готлобі і яка є членом ансамблю «Смерічка».

Святвечір у Готлобі

У місцевій домівці СУРу кілька українців святкували разом Рождество Господа нашого Ісуса Христа.

На Святвечорі була присутня вся сім'я автора цих слів. Для Святої вечері було приготовлено 12 пісних страв: голубці, гриби, сливи, варена пшениця, горох, пироги і т.д.

Перед вечерею Алекс Корнищан запросив всіх присутніх помолитись («Отче наш»).

Дальше автор цих слів просив у молитві

Господа Бога прислати на Святу вечерю душі загублених чумацькими шляхами, побитих лісами, потоплених водами, щоб разом з Святими Ангелами прославляли ім'я Господа.

Не забули ми помолитись і за неньку Україну. Адріян Корнищан, який прийшов з дружиною на Святу вечерю, проказав молитву: **Боже великий, єдиний:**

*Боже великий, єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням
Ти її осіни.*

*Світлом науки й знання
Ти дітей просвіти.
В чистій любові до краю
Ти їх, Боже, зрости.*

*Молимося, Боже єдиний,
Нам Україну храни,
Всі свої ласки, щедроти
Ти на люд наш зверни.*

Адріян, голова сурівців у Теремія Марє, запросив всіх на другий день у домівку СУРу, щоб вдісвяткувати Рождество Христове.

В кінці свята найстарший син Микола, професор у селі Варіяш, який прийшов з дружиною і дочкою, побажав всім щасливих свят.

Микола КОРНИЩАН

ПРАЗНИК

СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

(7/20 січня)

Народження Іоанна було незвичайним. Його батько, Захарія, був священиком. Разом з своєю дружиною Єлисаветою вони жили в іудейських горах, були праведними людьми вже похилого віку. У них не було дітей. І ось одного разу, коли Захарія служив Богові в Єрусалимі і чимало людей молилося в храмі, явився до нього Архангел Гавриїл. Захарія сильно перелякався, та Гавриїл промовив до нього: «Не бійся, Захаріє, молитва твоєї дружини почута Богом, і вона родить тобі сина, і назвеш ти його Іоанном. Бо він буде великим перед Господом. Чимало синів ізраїльських наверне до Бога». Але Захарія засмутився. «Звідки я знаю це? – мовив Захарія. – Я ж бо уже старий і жінка моя немолода». Гавриїл докоряв йому за невіру словам Господа: «Але ти будеш мовчати до того дня, поки оце все збудеться, і тоді ти моїм словам повіриш, і все збудеться у свій час» (Лука, I: 5-25).

Сталося так, як предрікав і нарік архангел Гавриїл. Не минуло й року, як у Захарії та Єлисавети народився син. Вони зраділи. У той час, коли в родині народжувалося багато дітей, то було великим щастям. А як дітей не було, то було страшно горе.

На восьмий день прийшли до Захарії обрізати немовля і хотіли наректи його ім'ям батька – Захарією, та мати Єлисавета відмовилася: «Нікого немає в твоїй родині з таким іменем». Присутні знаками запитували про думку Захарії, і на маленькій дощечці він написав ім'я Іоанн. Всі здивувалися, і в той час все стало на свої місця.

Все своє життя апостоли вчили людей і розповідали про Ісуса Христа, але всі загинули від рук злих людей. Іоанн дожив до глибокої старості, був покараний одним із деспотичних царів і засланий на острів Патмас, де не мав ні друзів, ні знайомих.

Бог ніколи не залишав його на самоті. В одну із неділь йому почувся дуже гучний голос. Повернувшись, він побачив Господа Ісуса, який сяяв, наче сонце. Іван (Іоанн) впав навколішки, але Ісус підступив до нього і сказав: «Не

бійся: я той, кого ти чекав, котрий буде вічно жити».

Коли Ісус взяв Івана на небо, Ангел показав йому райські місця і Святий Престол, за яким сидів Бог, осяяний райдугою. Довкола було багато людей, зодягнених в білу одежу, а над їхніми головами горіли золоті німби. І раптом всі стали знімати свої блискучі вінці, класти їх до Пресолу і хвалити Сина Божого – Ісуса Христа. Ангели стояли довкола і співали хвалебні пісні. Там Іван дізнався, що прийде час і Ісус зійде на землю, аби судити людей, а всіх тих, хто любить Бога, забрати сюди, на небо. Все, що він тут бачив, згодом записав у книзі, яку називають Апокаліпсисом.

Учні часто відвідували у в'язниці Івана. Одного разу вони прийшли і розповіли, що Господь ожив вдовиного сина, которого вже несли ховати. Самі вони не бачили тих чудес, а лише чули про них. Тому Іван порадив їм піти, подивитись, й переконавшись в божественній силі, визнати Ісуса Сином Божим. Іван послав в Галілею двох учнів, щоб вони запитали в Христа, чи справді він є Спасителем, посланим на цей світ. Два посланці знайшли Ісуса серед хворих, кривих й сліпих. Підступивши до нього, сказали: «Іван Хреститель послав нас до тебе запитати, чи Ти є Той, котрому належить прийти, чи нам чекати іншого?» Ісус відповів їм: «Ідіть і скажіть Івану, що ви бачили мене і чудеса, сліпі почнуть бачити, глухі почують, криві випростуються, прокажені очистяться, мертві воскреснуть і вбогі благовістять».

Учні Івана повернулися до вчителя і все розповіли, а Ісус почав звеличувати Івана, кажучи, що «ніколи ще на землі не було чоловіка, величнішого за Івана Хрестителя-Предтечу».

Святий Іван повністю виконав свою велику місію Предтечі, підготувавши людей до приходу Спасителя, і помер смертю мученика. Було це так. Старший син Ірода – Ірод Антипа після смерті батька став правителем Галілеї. Він знав Івана Хрестителя як

великого праведника і святого. Шанував його, прислухався до його мудрих порад, аж поки не відняв дружину у свого брата, Іродіаду, і не женився на ній. Іван засудив гріховний шлюб і вимагав розірвати його. Ірод за це його ув'язнив і одного разу, в день свого народження, влаштував велике свято. Донька Іродіади Соломія танцювала перед гостями, чим вельми порадувала царя, і той привселюдно поклявся виконати будь-яке її прохання. На хвилинку Соломія замислилась і вирішила попросити з матір'ю, яка й звеліла її просити голову Івана Хрестителя.

Соломія виконала материнський наказ. Іродові, хоч і було ніяково, і він засмутився, але не змінив своє царське слово. Предтечі відсікли голову і піднесли її на таці доньці Іродіади.

Учні Івана похоронили тіло свого вчителя з великими почестями.

Люди святкують день Святого Івана, щоб господарства були збережені від вогню і від звірів.

Його вважають покровителем дітей.

На другий день після Водохреща – Івана Хрестителя або «посвятки». Цього дня господар рано брав у руки той хліб-сіль, що лежав під образами ще від Різдва Христового, ніс у стайню, ламав на шматки і роздавав худобі разом з сіном, як різдвяні дари, – «щоб скотина плідна була».

Від Різдва до Івана жінки ховали свої починки – «щоб лихий ниток не плував». На Івана вони діставали свої кужелі, але до роботи не бралися.

В зимові, головні свята – Різдво, Новий Рік, Водохреще – жінки не могли ходити по воду, бо це «гріх». Цю роботу виконували для них парубки, «на посвятки» молодіці давали їм могорич – «за те, що воду носили справно».

Віргілій РІЦЬКО

У Лузі над Тисою = душевне українське свято

Минулої осені, після участі у культурному заході у селі Луг над Тисою, я почала писати статтю, яку через певні причини не змогла вчасно закінчити. А початок статті, який я хочу зараз відтворити, звучав так:

«У марамороському селі Луг над Тисою нещодавно було організовано Свято українського фольклору чи, як місцеві організатори назвали, «Ноша і українські традиції». Це була, по суті, перша спроба згуртувати представників народного українського марамороського співу, танцю, інструментів (до котрих приєднався народний театр із с. Вишня Рівня). Головна ціль була спрямована на застереження українських культурних діячів, що багата колись народна культура цього краю почала гаснути чи навіть пропадати, а її потрібно відроджувати, проявити і повернути українському народові, майбутнім молодим поколінням, поки ще не зовсім пізно...»

Дійсно, такі заходи ми повинні частіше організувати, бо лиш виявляючи красу і багатство наших культурних цінностей народ зрозуміє потребу їх збереження і продовження із поколінь у покоління.

Рада, що подібний захід повторився і в 2010 році. Сьомого листопада я мала велику приємність бути між своїми і брати участь у «Культурно-спортивній неділі» села Великий Бичків, до якого належить і село Луг над Тисою. Мені вдалося побувати тільки у Лузі на фольклорному українському концерті, на якому були присутні художні колективи з навколишніх сіл, які виступали в той самий день у Великому Бичкові і в Кричуніві, де проходили і футбольні матчі між українськими селами повіту. Союз Українців Румунії подарував учасникам спортивних змагань гарні футболки із написами і емблемою організації.

Головним організатором свята у Лузі була невтомна українська культурна діячка, вчителька і письменниця Марія Чубіка. Вона зуміла згуртувати й інші фольклорні колективи, співаків-артистів і за підтримкою філії Союзу Українців Румунії провести незабутній спектакль.

Пані Марія Чубіка щиро зустріла і представила почесних гостей, які, в свою чергу, передали теплі вітання учасникам і гостям свята. Це голова СУРу і депутат Степан Бучута, голова марамороської філії СУРу Мирослав Петрецький, представниця бухарестської філії СУРу та Міністерства культури Ярослава Колотило, голова організації СУРу села Вишівська Долина і викладач української мови та літератури Лідія Співалюк та інші.

Перед тим, як мали початися заходи у будинку культури, учасники свята, прибувши на годину раніше, між якими була і я, мали чудову

Дмитро Бойчук (на скрипці) та Анна і Йосиф Годинчуки

нагоду побувати на Божій службі у сільській церкві, яка тому кілька років відзначала своєї 100-річчя від побудування. Священик Славко після гарного богослужіння вимовив змістовну духовну проповідь, яка припала до душі віруючих.

На сцені сільського будинку культури (про вигляд якого стримуєся говорити), виступило кілька відомих художніх колективів: «Веселі гуцули» з села Бистрий під керівництвом Дмитра Коренюка, «Гуцульське весілля» з Вишівської Долини, кероване директором будинку культури Николаєм Марічиком, фольклорний колектив «Руцанка» з села Рускова, яким піклується зараз місцевий голова організації СУРу Пинтя Марічук, хор «Ронянські голоси» з Вишньої Рівни, керований Джетою Петрецькою, та вокальний жіночий гурт «Веселка» з Луга над Тисою, яким керує М. Чубіка.

Гарно звучала наша марамороська коломийка, яка завжди доходить до моїх «струн серця», як перша українська пісня, якою заколисувала мати (в мальовничому гуцульському селі Вишівська Долина) і приємно бачити, що наші гуцули люблять її і виявляють професійно у своїх виступах – («Веселі гуцули» і «Гуцульське весілля»). Дмитро Коренюк, добрий знавець гуцульського фольклору і віршованого слова, організатор чудового весняного марамороського свята «Гуцульська міра», виконав із своїми молодими гуцулами цілу

Зліва направо Марія Чубіка, Ярослава Колотило, Петро Чубіка та Михайло Йойкалюк

низку гуцульських мелодій, які гарно перепліталися із гуморесками. А «Гуцульське весілля» вкотре вже зворушило глядачів до сліз! Воно так нагадує нам традиційну «перемітку», «стяг», «балтину», які тільки тут ще зустрінеш (менше у побуті), як і незабутній і хвилюючий момент нашого життя – ухід «у стан супружій» (як каже священик у вінчальній службі). Фольклорний дует Анни і Йосипа Годенчуків був знову на висоті. Йосип просто неймовірний: коли подумаєш, що закінчив уже свій виступ, вийме з пазухи інший інструмент, найцікавіший – то специфічна гуцулам дрімба.

Правда, коломийки співаються не тільки у гуцулів, а і в інших селах Мараморощини, бо у них переплітаються звичаї, співи і ноша. Властиво, в співі, як і в говорах, існують своєрідні відтінки, якими наші села відрізняються і за якими легко розпізнати, звідки походять певні марамороські українці.

Руцанський і лужанський ансамблі мають також у своєму репертуарі коломийкові пісні, тільки менше. Лужанська «Веселка», хоч і не дуже великий жіночий колектив, виконує бездоганно двоголоссям ряд відомих українських пісень, що я з приємністю спостерегла при минулорічному встановленні пам'ятника Шевченкові у м. Сату Марє.

«Ронянські голоси» дійсно голосисті, і їх чотириголосні співи лунають по всіх усюдах як між українцями, так і між румунами, але й за межами нашої держави. А танці молодих ронянських «Соколів» доповнюють нашу українську культуру, яка почала знову проявлятися.

В порівнянні із попередньою подією, в цьому році, на жаль, не було уже української традиційної кулінарії на урочистому вечорі, з якою так «блиснули» попередньої осені лужанки. А які смачні були їх пироги з сметаною, кулеша перекладена з бриндзею, буджена солонинка та інші специфічні страви! Нічого, ми повинні зрозуміти організаторів, які в той день встигли потішити й глядачів з інших сіл, куди вони спішили з ансамблями на «Культурно-спортивну неділю» і ледве під вечір змогли зупинитися за спільним урочистим столом у миківському ресторані, де, за звичаєм, довго лунала прекрасна українська пісня, відчувалась радість зустрічі і нових спілкувань.

Ярослава КОЛОТИЛО
Фото авторки

Колядування в Нісіпті

Записаний зимою 1969 р. від дуже доброго зберігача місцевого фольклору 70-річного тоді Федора Фочука, даний «сценарій» гуцульського колядування у сучавському селі Нісіпті, як й інші подібні «сценарії» зимових обрядодійств, не з моїх причин, ані редактора Михайла Михайлюка, не увійшли до редакovanого ним мого збірника величальної поезії «Ой у саду-винограду» (Бухарест, Критеріон, 1971). Для сучасних читачів, гадаю я, даний запис різдвяного обрядодійства цікавий самою вже інформацією, що будь-який народний традиційний звичай відбувався за певним усним «сценарієм». По-друге, даний «сценарій» відзначається все-таки певною урочистістю, вказуючи одночасно на його прадавнє сакральне-магічне призначення (накликання ним всякої благодаті у господарстві та членам обколядованої сім'ї). Безперечно, у нісіптіському «сценарії» наявні деякі елементи, так би мовити, «класичного» «сценарію» гуцульського колядування, записаного на початку ХХ ст. від досвідченого керівника колядницької групи берези Шекерика і надрукованого у «Етнографічному збірнику» (Львів, 1914, том 35, с.15-36). В його структурі є ряд відмінних елементів у порівнянні з гуцульськими «сценаріями» марамороських сіл Бистрий (про це див. у числі за січень «Нашого голосу») та Валя Вішеулуй (див. число «Вільного слова» за місяць січень ц.р.). Взяті разом, усі ці три «сценарії» показують, наскільки прадавні гуцульські зимові обряди ще збереглися по наших селах.

Нісіптіський «сценарій» мовою гуцула Федора Фочука:

«Тиждень наперед шукаємо музиканта з скрипкою і потім говоримо, котрі ідуть.

Тиждень наперед шість чи сім сходимося в одну хату і там робимо пробу коледі.

На Светвечір сходимося у п'єті годині до хати берези, де перший раз зачинаємо коледу, а потому ідемо зарідом до кожної хати.

В селі є більше партій (колядницьких груп – І.Р.): у Сипітулі є одна партія, друга партія бере половину Сипітула, а половину – Ильма (офіційна назва – Ульма). Трета партія бере решту Илим.

Ми маємо раховані хати, до котрих маємо іти. Ніколи не заходє дві партії до одної хати, хіба ґазда хочіт другу партію закликати.

У нас коледуєси у хаті.

Під вікном береза питаєцци:

– Дома ґазди?

– Дома,- відповідає ґосподарь.

– Приймаєте коледу?

– Приймаємо!

Кождий ґосподарь кличе до хати. Там сідаємо за стів, коледуємо. Єк скінчицци коледа, ґосподарь тогди бере флеші і дає нам горівки пити та й закуски.

Єк у хаті є молодиці, дівчєта, беремо їх гуляти, музикант грає до данцу.

Єк збираймось іти, тогди ґосподарь нам дає гроші за коледу. Єк він даст нам гроші, береза йго вінчує так:

*Панове коліднички,
Здіймайте шєпочки*

І послухайти:

Цей ґосподарь

Нас вінчує

Сріблом-злотом,

Ми йго вінчуємо

Шєстєм, здоров'єм!

Кілько тут є банів,

Аби єму Бог дав

Тілько в загороді корів,

А в кошері овец,

А в кінниці коней,

А в пасіці бжів,

Аби єму Бог дав

Тілько шєстє, здоров'я.

Би Бог поміг

Ці свєта відпровадити,

Нарік других дочікати!

А єк ґазди молоді, то жєртом вінчуємо так:

Аби були такі

За молоді,

Єк бжьоли,

А плідні,

Єк земля!

І тогди ґазда шє дає на дорогу пити горівки, і ми ідемо до другої хати.

Коледуємо на Святий вечір цілу ніч і на Різдво цілу днину. Другої ночі ідемо трохи спати, а рано ідемо знов з коледов, поки не закінчимо всі хати».

Іван РЕБОШАПКА

Голос рідного

Кожний народ гордиться своїми звичаями. Передаючись з покоління у покоління з любов'ю і пошаною до рідного, в них зображена душа його.

Звичаї підкреслюють красу рідної мови, культурне багатство нашого роду, рідної місцевості. Кожній людині вони прекрашають життя й радують серце.

Різдвяні свята... Різдво Христове – це одне з найвеличніших свят і, мабуть, найбагатше народними обрядами. Це свято миру, любові й добра. Тепер з цілою силою пробуджуються в душі людини давні звичаї батьків, дідів і прадідів; згадується давнє минуле й переживається наново.

Народившись у селі, де люди дотримують і шанують стародавні українські звичаї, ще з дитинства пригадую ці милі, незабутні моменти, які радують моє серце. Можна їх забути? Ні... Це душевна скарбниця, яку треба зберігати і не дозволити, щоб вона зникла...

В день Святого Вечора село в русі – кмітливі господині приготують страви для Святої Вечері, діти пильно повторюють колядки, якими будуть радувати селян, господарі забезпечують все те, що потрібне для святкових днів.

Коли на небі з'являється зірка ясна, село охоплює святкова атмосфера. Кришталеві голосочки дітей лунають селом, повідомляючи радісну вістку про Народження Сина Божого та бажаючи всього найкращого господарям обколядованого дому.

Отець, вітаючи своїх мирян із Різдвом Христовим, освячує Святу Вечерю – (це пісні страви – калач, варена пшениця (кутя), голубці, риба, гриби, біб, сливки сушені). Темрява огортає землю, а сім'я сідає до столу; господар запалює свічку і всі моляться, мовлячи молитву «Отче наш» за себе, за рідних, які не прибули на вечерю, та за померлих.

Існує ще такий звичай, що на Святий Вечір члени родини, сусіди, знайомі відвідують одні одних і несуть «поману», яка подається за душу померлих із сім'ї. Помана складається із калача, «кіски» (калач який має подовгувату форму), свічки, фруктів, солодоців та подарунка (якщо подається помана дітям).

Різдво – це таке свято, що нікого не забу-

вають, кожна людина має відчувати радість народження Божого Сина.

На Святий Вечір ніхто не спить (старші люди кажуть, що хто спить цього святкового вечора, той дарує душу нечистій силі) – одні колядують, інші приймають колядників.

Парубки, супроводжені музикантами, ходять колядувати дівчатам, своїм подругам. Специфічна колядка це – «У вині». На Святий Вечір в українських селах лунає коляда всю ніч, вона продовжується першого і другого дня Різдва.

Також християни колядують і для церкви. Кожна група колядників, названа «рядова коляда», має свої вулиці; вона складається із чоловіків та жінок, старших та молодших. Після того, як закінчують колядувати по християнських хатах, всі групи зустрічаються в отця, де колядують разом.

На Різдво коляда лунає і у великих соборах, і в сільських убогих хатах, і надворі, та передусім у людських душах і серцях. Єднаються в народженні Спасителя, у Святий Вечері, в колядах – сім'я, все село.

Краса і сила рідних звичаїв закликає мене теплим, лагідним голосом матері радуватися ними, не забувати, дотримуватися їх.

Анка ШТЮБІАНУ

Румунська народна казка

СЕРЦЕ МАТЕРІ (II)

Над каламутною водою перекинувся перловий міст, з'єднуючи берег із палацом. І мати пішла тим мостом. Серце її повнилося радісними надіями. Ослабленими руками вона постукала в єдині великі ворота, які вели в палац. Але ніхто їй не відповів. Мати ще раз постукала. Потім стукала ще й ще... Тільки тоді, коли на небі зійшов місяць, ворота відчинилися. І побачила мати на порозі палацу привида.

Це був сторож – напівлюдина, напівсобака. У нього крила, як у кажана, волосся та борода – немов з колючого бур'яну, а зуби в роті – сталеві.

Не злякалася мати потвори-сторожа, впала перед ним на коліна.

– Скажи, будь ласка, де мої діти? Пожалій мене, скажи!

– Ха-ха-ха! – зайшовся сторож сміхом. – Пожаліти, кажеш? А чи знаєш ти, жінко, що я – Безжалісний?! Я – сторож Богації, сторож усіх її багатств. Діти твої тут. Тут і інші викрадені діти. Але я тебе не пожалію!..

Мати, плачучи, впала на коліна, благала сторожа, надіючись якось пом'якшити його серце. А він лише глумився із щирих материнських сліз.

– Саме тепер, – сказав він, – через кілька днів твоєму синові Войнічелу виповниться стільки років, що його можна посилати на війну! Він служитиме нашій королеві. Він здобуде для неї нові багатства, а сам загине. Зрозуміла? Загине на полі бою!

– Загине? Мій Войнічел загине? – заламала мати з горя руки. – А моя дівчинка Гарнікуца? Що станеться з нею?

– Вона в золотих покоях королеви. Разом з іншими викраденими рабнями вона тче полотно, щоб збільшувати багатства королеви.

Два дні й дві ночі плакала мати, благаючи Безжалісного. З її сліз біля палацу утворився ясний та чистий струмок, і води його потекли вниз. На третій день, коли Войнічела разом з іншими хлопцями мали посилати на війну, сторож відчинив мідні ворота й сказав матері:

– Королева передала – вона згодна відкласти похід хлопців на війну, якщо ти віддаси їй своє материнське серце.

– Віддам! – прошепотіла мати. – Аби тільки мій син не йшов на війну грабувати й убивати людей...

Вона вирвала серце з грудей і віддала його.

Сторож зареготав, задоволений з того, що вдалося обманути жінку: вирване серце не рятувало сина від походу. Він схопив серце матері й поніс його Богації. Королева на радіощах звеліла кинути серце до інших скарбів.

А вимучене серце, сповнене великою материнською любов'ю, стало так гаряче гріти, що від його тепла розтопилися всі кайдани невольників і розвіявся отруйний запах. З відімкнутих темниць вийшли хлопці й дівчата. Вільні й радісні, вони збиралися в розкішних садах.

Побачивши це, королева перелякалась і разом із своїми

прислужниками сховалася в потаємному підземеллі.

На місці, де мати вирвала своє серце, виріс величезний кущ троянд, усіяний прегарними квітами. Попід кущем тік струмок материнських сліз. Тут і зустрілися Войнічел та Гарнікуца. Відколи вони були в палаці, не бачили одне одного. Тепер вони не могли наговоритися, розповідаючи про себе та згадуючи матір... Брат і сестра так і заснули біля куща, думаючи про матір.

Схилившись над головами Войнічела й Гарнікуци, трояндовий кущ пестив їхні обличчя й ніжно шелестів. Той шелест перетворювався в хвилюючі слова, що лилися у вуха братаві й сестрі.

І діти проснулися. Войнічел зажав на різок і всім, хто підходив на цей клич, розповідав про те, що почув від троянд.

Запалені справедливим гнівом, викрадені сини озброїлися мечами, що готувала для них Богація, і зайшли в палац. Хлопці знищили королеву, Безжалісного та усіх її прислужників і вщент зруйнували все королівство Богації. На місці золотого палацу виникла родюча земля.

Потім Войнічел із побратимами пішов у наступ проти Холоду, Голоду й Спраги. Водночас хлопці шукали живої води, щоб повернути життя матері.

У довгих походах і в тяжкій боротьбі вони знайшли всіх потвор і знищили їх. Не знайшли тільки живої води. Тому, незважаючи на перемогу над злом, люди були похмурі й невдоволені.

Тим часом трояндовий кущ перемінив свої квіти на червоні плоди, що падали з гнучких гілок у ясний та чистий, як сльоза, струмок, і хвилі несли трояндове насіння по всіх усюдах світу.

Войнічел з Гарнікуцою стояли біля рідного куща і в шелесті його чули слова матері:

– Не журіться, діти мої! Жива вода – у ваших вчинках, у ваших діях. Серце моє більше не стікає кров'ю, бо ви живете в мирі, бо зникли Холод, Голод і Спрага. Працуйте, діти мої, будуйте прекрасну і сильну фортецю. Укріплюйте її з року в рік. Спільно живіть у цій фортеці, у мирі й достатку!..

Знову зажав різок Войнічела. Брат і сестра розповіли людям те, що почули, і люди громадою взялися будувати нову фортецю.

Трояндовий кущ, що виріс із серця матері, опинився в центрі нової фортеці, спорудженої чесною працею. Діти, визволені з рабства любов'ю матері, завжди укріплювали свою фортецю й досі живуть щасливо.

(кінець)

Як Петро купував собаку

В мого сусіда Петра занастилась собака. Він з татом хотіли купити іншу. Друг йому сказав:

– Вуйко Мойсюк продає.

На другий день Петро пішов з татом до вуйка Мойсюка.

– Тут живе вуйко Мойсюк?

– Запитав Петро.

– Так, це я.

– Ви продаєте собаку?

– Так, продаю.

І він її показав Петрові. Собака була біла, велика і гарна.

– Як її звать?

– Зірка.

– Скільки їй років?

– Три.

– А скільки коштує?

– Двадцять левів.

Тато дав вуйкові гроші. Петро взяв собаку, і вони

прийшли додому. Вдома він дав Зірці кавалок м'яса, та вона не хотіла їсти. Дав їй води, та дарма. Зірка була в них два дні. Петро не знав, що робити. Мама сказала:

– Зірка не буде в нас жити.

Через день прийшов до Петра

вуйко Мойсюк. Зірка була дуже рада. можна ні купити, ні продати приятеля.

А вуйко сказав їм:

– Беріть гроші. Не можна

продавати приятеля.

– Так, – сказав Петро, – не

Алекс КОРНИЩАН
учень Х-го класу

Розрита могила

(Уривок)

Слова: Т.Г. Шевченко

Музика: Ю. ПАРАЩИНЕЛЬ

Voice

„Світе ти-хий, краю ми-лий, Моя У-кра - ї - но! За що те - бе
сплюндрова - но, За що, ма - мо, ги-неш? Чи ти ра - но до схід сон-ця
Богу не мо - лилась? Чи ти ді-точок не - пев - них Звичаю нев-
чи - ла. "Молила - ся, турбова - лась, День і ніч не спа - ла,
Малих ді - ток догляда - ла, Звича-ю нав - ча - ла. Вироста - ли
мо-ї кві - ти, мої доб - рі ді - ти, Пану-ва - ла і я ко - лись
На широ - кім --- сві - ті."

Розрита могила

Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюндрували,
За що, мамо, гинеш?
Чи ти рано до схід сонця
Богу не молилась?
Чи ти діточок непевних
Звичаю не вчила?
«Молилася, турбувалася,
День і ніч не спала,
Малих діток доглядала,
Звичаю навчала.
Виростала мої квіти,
Мої добрі діти,
Панувала і я колись
На широкому світі».

Пасеться на лузі тварина:
Пухка і сіра, як хмарина.
Вона нам вовною дає
Турботу і тепло своє.

(в'івцв)

Довгі вуха, кущий хвіст,
До мисливства в нього хист:

ЗАГАДКИ

Все знаходить навмання
Це маленьке

(внєп'л)

З квіток мед вона збирає
І у вулику ховає.

Кружляє цілий день мала
Здогадальсь хто?

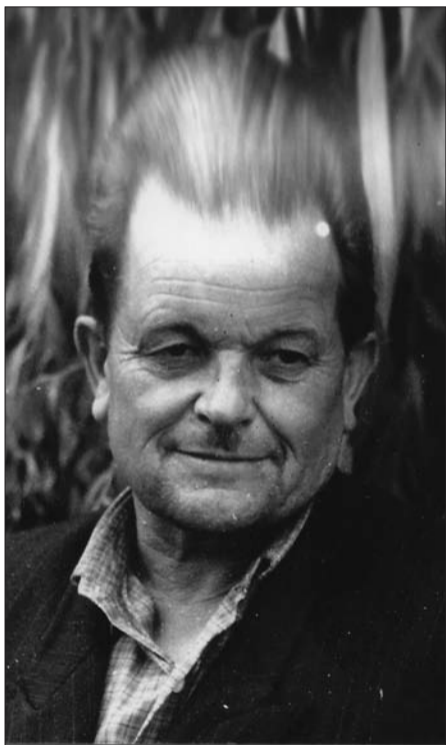
(б'джола)

В нас гуляє біля тину,
Має носик-намистину,
Сам він схож на будячок
Це колючий

(коцька)

ФОТО АВТОЖАРТИ

Гумор, сміх і жарти. Сміятися і жартувати можна з багатьох причин – чи то з поведінки, бесіди людей, чи то з різних подій, пов'язаних з п'янством, домашніми, подружніми ситуаціями, або мисливськими пригодами і т.д. Але сміятися можна і з того, що бачимо, напри-

Настрашився

клад, з вигляду, або з одягу.

Письменник Денис Онищук часто любив казати, що «сміх – це дар богів» і що «хто сміється, скоро не старіє». Хоч він (як викладач фізкультури і керівник багатьох поколінь учнів) був досить строгий і вимогливий (інакше і не могло бути) поза службою, у буденному житті, серед рідних, у колі знайомих дуже любив жартувати.

Денис Онищук – нормальний чоловік

Його нахил до гумору відбився і в байках, надрукованих у збірці «Полин і мед» (1965), у «Народ скаже – як зав'яже» (1976), але і в автобіографічній книзі «На шляху життя» (2008) та у багатьох статтях, епіграмах і віршах, надрукованих на протязі багатьох років (у молодості у газетах і журналах «Гей-руп», «Будяк», «Щипавка». «Чортополох») а у старшій віці в українському часописі «Новий вік».

Будучи обдарований талантом до малювання, представ-

ляв себе в автокарикатурах. А це діялося давно, про його гумор та жартівливість вже мало хто собі нагадує, бо старші покоління, його ровесники, друзі або позабували, або повмирили, а сучасні молоді покоління цього вже не знають, хіба декотрі хто ще читає наші українські часописи або переглядає старі числа «Нового віку». А шкода.

У січні 2011 року буде 110-та річниця його народження. Звичайно у таких випадках, коли пишеться про покійних осіб, згадується тільки про їх серй-

Напився

Здивувався

озне життя, про їх серйозну творчість або діяльність тощо. Ніколи, або дуже рідко і мало згадується і про іншу рису, «малосерйозну», а це також шкода.

Про гумор і жартівливість Дениса Онищука можна не одне розповісти або написати. А про це хто може найліпше знати як не члени родини або близькі особи, які його знали. Отож, до них належу і я, Ярема, його син. З вашою згодою спробую (хоч трохи) розсмішити (якщо вдасться) вас кількома фотографіями, батька в останні роки життя, про які (окрім родини) ніхто не знав і не мав нагоди бачити. Це фотографії автожарти. Сподіваюся, що це десь там, де він тепер знаходиться, не візьме мені за зле і що, може, по благому, побатьківськи усміхнеться, як це робив не раз відносно моїх «вибриків». Отож, спробую трохи розвеселити вас, шановних читачів, цими кількома фотографіями. Може, це вдасться мені, а якщо ні, то не дуже критикуйте.

Ярема ОНИЩУК
Фото автора

Бачив панорамний кінофільм

Подаємо новий адрес по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@gmail.com

Застереження

- л За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- л Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- л Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- л Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК

UKRAINSKIY VISNEK

Виконуючий обов'язки головного редактора
МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Техноредагування і комп'ютерний набір: **Тереза Шендрою**
Редакція: Раду Попеску Нр.15

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748, 0212220724
Друкарня S.C. SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15
Sector 1, București, România